

Історія пошти: від голубів до e-mail

*«Серед безлічі речей, добрих чи поганих,
винайдених сучасним світом,
однією з найбільш корисних без сумніву є пошта,
послуги якої надаються на всій земній кулі...»*

Джавахарлал Неру

Існує багато методів передавання й доставлення повідомлень та інформації, але поштовий зв'язок чи не найдревніший. Пошта невіддільна від становлення земних цивілізацій, розвиток цивілізацій та пошта завжди йшли разом. Ще стародавні мудреці висловлювали свою думку щодо значення пошти. «Ані сніг, ані спека, ані день, ані ніч не зупинять цих кур'єрів від швидкого завершення призначеного маршруту» – ці слова належать давньогрецькому історичу Геродоту (V ст. до нашої ери). Про пошту завжди мовлено чимало, її послугами користується все цивілізоване людство. Пошта є у кожній країні, а подекуди лише пошта є повсякденним і доступним засобом спілкування. Її розвиток, розширення й зміцнення цілком залежить від економічного стану країни. Попри бурхливий сплеск розвитку електричних та електронних засобів зв'язку, що заповнили світ, пошта цивілізованих країн і сьогодні щоденно відправляє та доставляє мільярди листів, бо ніщо не замінить живого почерку людини, оригіналу документа.

Нові умови незалежної України висунули завдання : зростання потоку пошти за кордон, своя маркована продукція, вироблення власних законів і правил, наближених до міжнародних стандартів, відповідно до умов Всесвітнього поштового союзу, членом якого є Україна. 16 листопада 2020 р. Укрпошта, Міністерство інфраструктури України та Європейський банк реконструкції й розвитку (ЄБРР) підписали угоду про надання кредиту в розмірі 63 млн євро для будівництва трьох сучасних автоматизованих сортувальних центрів, закупівлі та внутрішнього оснащення приблизно 1900 автомобілів пересувних поштових відділень.

«Ми живемо в цифрову епоху, проте послуги поштового зв'язку й доставлення сьогодні актуальні, ніж будь-коли» – це слова директора ЄБРР у країнах Східної Європи й Кавказу Маттео Патроне. Джерела, які презентує бібліотека Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (до 2021 р. ОНАЗ ім. О. С. Попова) показують зародження, розвиток та удосконалення поштової справи. Цікаво поштовикам, студентам та широкому колу читачів.

РЕДАКЦИОННО-ИЗДАТЕЛЬСКИЙ СОВЕТ ИИТ

СПРАВОЧНИК

О ТЕХНИКЕ И ЭКСПЛУАТАЦИИ
ЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ
И ПОЧТОВОЙ СВЯЗИ

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ 1955 г.

ИЗДАТЕЛЬСТВО «СВЯЗЬ»
МОСКВА — 1925

Справочник по технике и эксплуатации электрической и почтовой связи – М. : Связь, 1925. – 608 с.

Предлагаемые почтовые, телеграфные, радио-телеграфные и телефонные правила имели целью удовлетворить назревшие в те годы среди работников связи потребности в руководстве, включающем в себя основные положения почтово-телеграфной службы. В основу этого справочника положены постановления по почтовой и телеграфной части, изданные в 1917 году, которые были дополнены и видоизменены. Справочник включает в себя такие разделы: «Построение связи», «Почтовые правила», «Телеграфные правила», «Правила пользования радио», «Телефонные правила». Вторая часть справочника включает в себя раздел «Техника связи», куда входят сведения об элементах, схемах, повреждениях и работе техники связи. Даются конкретные советы и объяснения. Третий раздел – «Приложение» включает в себя Конституцию СССР, Административное деление СССР, а также исторический очерк революционного движения. Справочник представляет интерес для историков, ученых, студентов, почтовиков, широкого круга читателей.

Библиотека журнала „Жизнь и Техника Связи“.

М ШЕДЛИНГ.

ОЧЕРКИ ПО ИСТОРИИ
МИРОВОЙ ПОЧТЫ

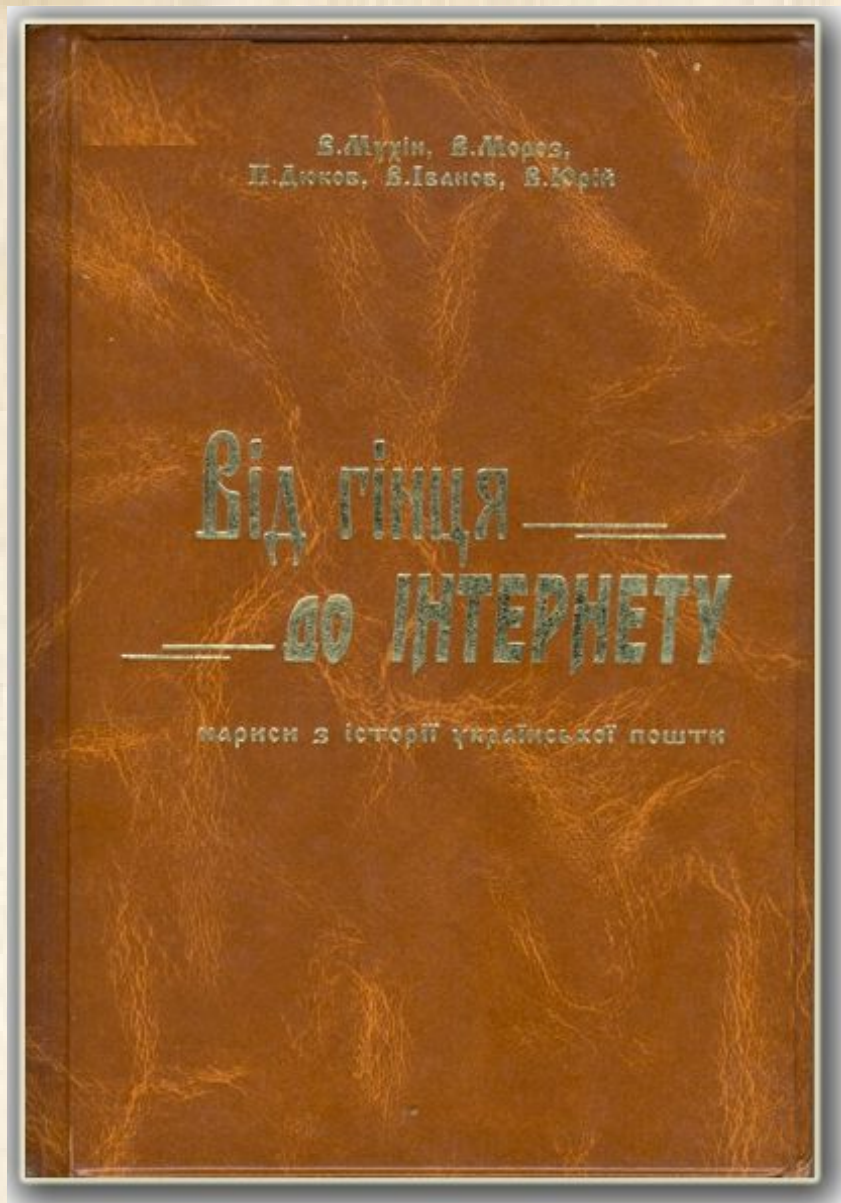
МОСКВА. — 1926 г.

Шедлинг, М. Очерки по истории мировой почты / М. Шедлинг. – М. : Правда, 1926. – 256 с. : ил. – (Б-ка журнала «Жизнь и техника связи»).

В мировой литературе освящаются факты возникновения и дальнейшего развития почтового дела, имеются специальные труды, посвященные этому делу. Есть много книг и статей о почтах, представляющие много любопытного и своеобразного и дающие богатый материал для изучения почтового дела, его истории, прежнего быта и старины. Уверенно можно сказать: как в жизни страны, так и каждого человека почта играет значительное событие. По выражению Берне «почта – самое общественное из всех государственных учреждений», а историограф почтового дела А. Ротшильд говорил: «Каждому почта приносит ежедневно духовную пищу нравственной, интеллектуальной и политической жизни». Созданием Всемирного Почтового Союза (как и созданным ранее Телеграфным Союзом) впервые были устранены преграды, тысячами разделявшими друг от друга народы. Предлагаемый труд разделен на две части: первая включает в себя очерк мировой почты с древних времен, при этом попутно затрагиваются близко соприкасающиеся с почтой отрасли народного хозяйства. В документальных выдержках сохранена форма подлинников, которая является ярким и выразительным отражением того времени, во второй – история почты Российской империи. Книга интересна для историков, ученых, почтовиков, широкого круга читателей.

Почтовая каюта на германском пароходе.

Від гінця до Інтернету : нариси з історії української пошти / В. Мухін, В. Мороз, П. Дюков [та ін.] – Київ : ТОВ ВПК «Аспект», 2002. – 328 с.

У книзі нарисів з історії української пошти зроблено спробу представити у популярному вигляді основні віхи виникнення, становлення й розвитку поштового зв'язку на території сучасної України. На підставі архівних документів, спогадів зв'язківців, творів про пошту, подій, які відбуваються в сучасній Україні, автори здійснили розвідку в історію сучасної пошти: її устрій, технологію, техніку, перспективи розвитку. Еволюція вітчизняної пошти безпосередньо пов'язана з розвитком історичних подій в Україні. Показано і сучасний стан пошти незалежної України. Нові умови незалежної України висунули завдання, які багато в чому доводиться вирішувати вперше. Такими проблемами є міжнародні відносини й щораз більший потік пошти за кордон і з-за кордону, своя маркована продукція, вироблення власних законів та правил, наближення їх до міжнародних стандартів. Поштовики дослухаються до рекомендації та порад Всесвітнього поштового союзу, членом якого Україна перебуває понад пів віку. Ця книга дуже цікава як для широкого кола читачів, так і студентам, викладачам, поштовикам.

*Засновник Всесвітнього
поштового союзу
Генріх фон Стефан
(1831–1897 рр.)*

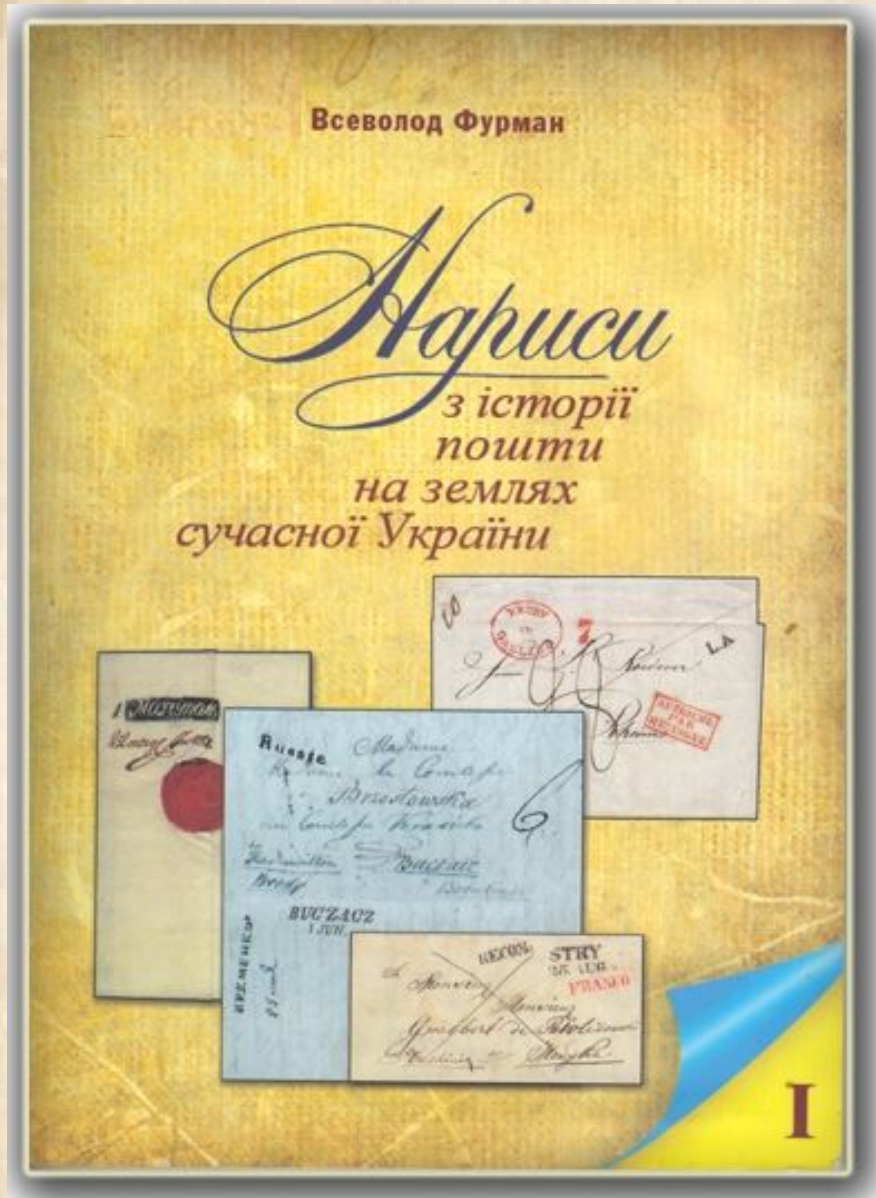

*Почтовый ящик в пусты-
не Ута (Америка). XIX в.*

Фурман, В. Н. Нариси з історії пошти на землях сучасної України. Т. 1. (1765–1900 рр.) / В. Н. Фурман. – Одеса : ТЕС, 2013. – 160 с. : іл.

Історія пошти на теренах сучасної України та її філателістичне відбиття дістались нам у спадок. Ми маємо вивчати та зберігати це надбання. Книга знайомить читача з еволюцією розвитку та функціонування пошти Речі Посполитої, Австро-Угорщини, Румунії, Чехословаччини на етнографічних територіях, населених здебільшого українцями. Нариси охоплюють період з 1765 р. до 1900 р. У книзі надано понад 250 репродукцій поштових пересилань та вирізок, більш ніж 400 обрисів штемпелів та штампів.

Історію пошти на землях сучасної України за логікою і реаліями доцільно поділити на дев'ять періодів: передфілателістичний (доба домаркових штемпелів), класичний (1850–1900 рр.), посткласичний (до 1918 р.), неокласичний (1918–1920 рр.), між двома світовими війнами (1921–1937 рр.), воєнний (1938–1945 рр.), повоєнний (1946–1960 рр.), новий (1961–1991 рр.) і новітній (з 1992 р.). Нариси написані в історично-хронологічній послідовності та окреслюють обрії практичного колекціонування.

На сесії Ради поштової експлуатації (РПЕ) Всесвітнього поштового союзу в Берні (2010 р.) серед іншого йшлося про вплив різних сайтових кодів і явищ на поштовий сектор. У цьому сенсі турбулентна історія розбудови функціонування поштового зв'язку на землях сучасної України, де впродовж останніх двох століть відбувалися бурхливі політичні та жорсткі військові протистояння є невичерпним джерелом досліджень, поповнення знань не тільки історичного характеру, а й мовознавчого, зокрема щодо метаморфоз транслітерації правопису українського письма.

Після проголошення незалежності України Всеволод Наумович Фурман активно досліджує історію пошти України, публікуючи численні розвідки в журналі «Філателія України», а також у монографіях «Общегосударственные стандартные почтовые марки Украины» (2003 р.) та «Нариси з історії пошти на землях сучасної України» (2013 р.).

Це видання буде цікавим філателістам, працівникам пошти, студентам і усім небайдужим до історії пошти України.

Бизина, В. Г. Из истории украинской почты. К 225-летию Киевского почтамта / В. Г. Бизина. – Киев, 2000. – 91 с.

Истоки украинской почты восходят к истории Киевской Руси. Киевская Русь была государством высокой культуры, с широкими экономическими связями. Поэтому была необходимость организации почтовых сообщений как внутри государства, так и с заграницей. Предлагаемый читателям очерк истории украинской почты от древних времен до наших дней не претендует на полноту, автор привлекает внимание к отдельным событиям из жизни почты Украины и киевской в частности. Материалы книги базируются на архивных и литературных источниках. Факты, изложенные в книге, поданы в хронологическом порядке, автор подбирает факты и документы наиболее значимые и интересные. Книга интересна всем, любящим историю Украины, а также почтовикам, студентам.

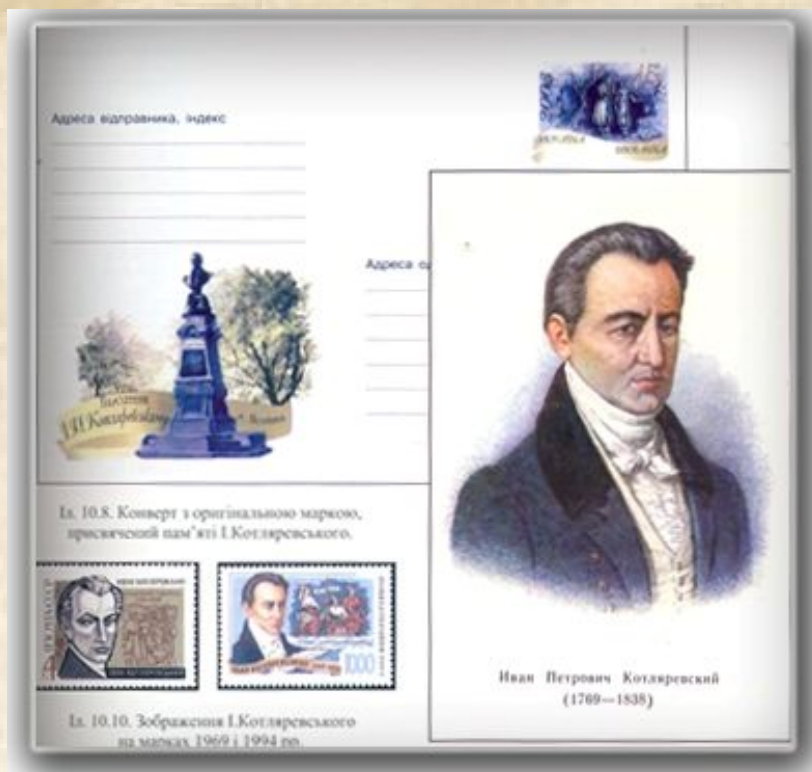
Мирон ЩЕГЛЮК

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЛИСТУВАННЯ

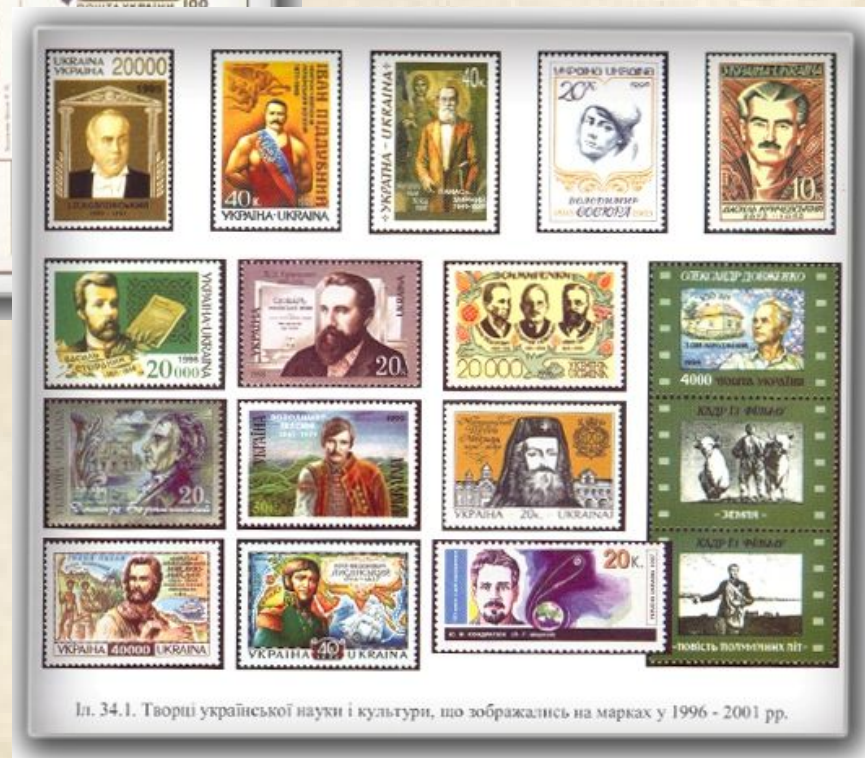
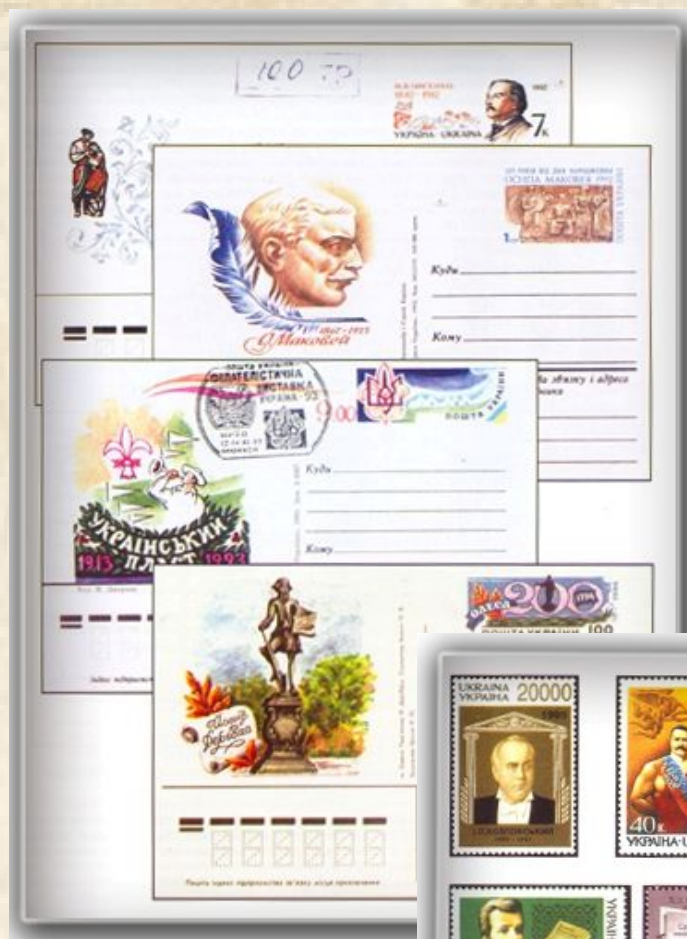
Щеглюк, М. Р. Історія українського листування. Ч. 1. «Споконвіку було Слово...» / М. Р. Щеглюк ; літ. і техн. ред. В. Щеглюк. – Львів : СПОЛОМ, 2009. – 220 с. – Бібліогр. : с. 217-219 (102 назви).

Пошта України – частина нашої історії, культури та побуту. Розвиток української пошти був би неможливий без розвитку української мови та письма, тому відбувався паралельно з ними. У книзі розповідається про те, як передавалися вісті та розвивався поштовий зв'язок в Україні, як з'явилася письмова кореспонденція та як вона передавалась і доставлялась. Науково-популярна розвідка присвячена історії української пошти та її супутників – філателії й філокартії. Висвітлюються шляхи розвитку листування у взаємодії з культурою, побутом, звичаями й частково фольклором українського народу від давнини до сучасності. Книга наповнена дуже значним фактичним матеріалом, у ній висвітлюються дослідження, які спираються на документи з різноманітних джерел. Книга складається з двох частин: у першій частині розповідь ведеться з найдавніших часів і до початку ХХ ст.

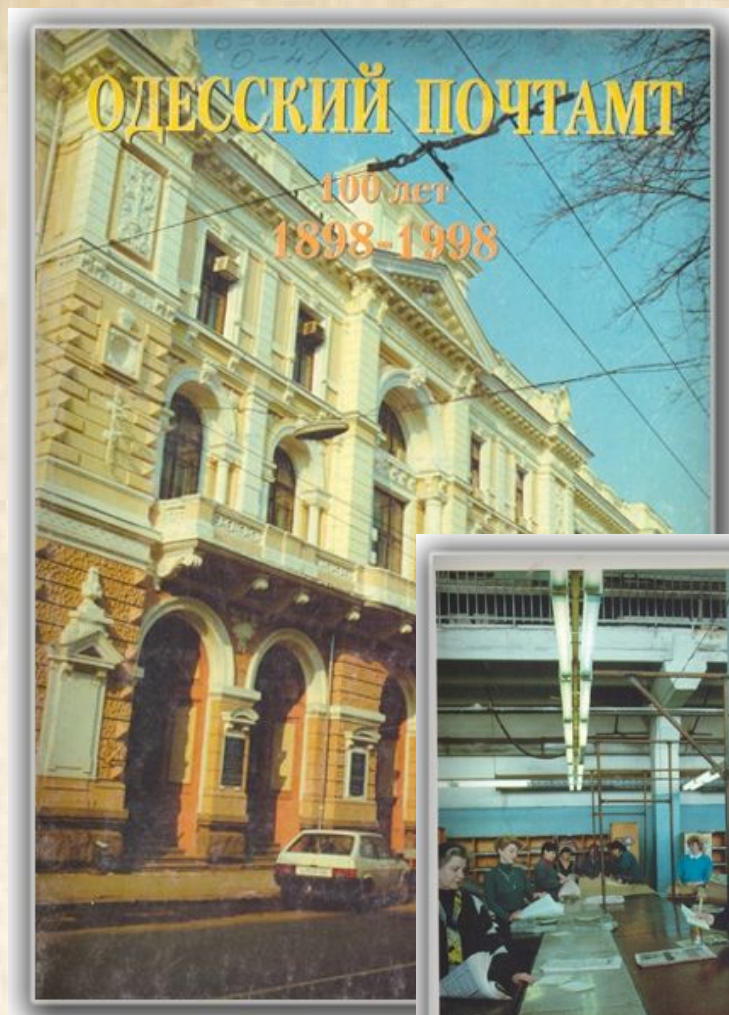

Іл. 34.13. Спеціальний малий марковий аркуш „Квіти України”

Іл. 34.1. Творці української науки і культури, що зображались на марках у 1996 - 2001 рр.

Одесский почтамт : 100 лет (1898–1998) : исторический очерк / сост. О. И. Береславский. – Одесса : Арт-Визион, 1998. – 40 с. – (Сувенирное изд.)

Одесская почта – ровесница города. Корни зарождения почтовой связи в Одессе уходят в далекое прошлое. В 1774 году в п. Хаджибей (еще до его переименования) была учреждена почтовая экспедиция и работающая почтовая станция.

В 1816 году была открыта почтовая контора, которая называлась «Одесская пограничная почтовая контора», а в 1828 г. возникло Черноморское почтовое пароходство. Почта в Одессе стремительно развивалась, и уже в 1846 г. открылось первое отделение Почтамта. Назревала необходимость сооружения здания для размещения в едином комплексе подразделений почтовой связи. В 1896 году состоялась закладка здания почтамта, а в 1898 – строительство было завершено. В историко-познавательном очерке, приуроченном к 100-летию Одесского почтамта, описываются этапы зарождения и развития почтовой связи в Одессе. Рассказывается о строительстве и реконструкции памятника архитектуры – здания Одесского почтамта. Здание Почтамта включено в Государственный реестр национального наследия архитектуры. Книга интересна широкому кругу читателей.

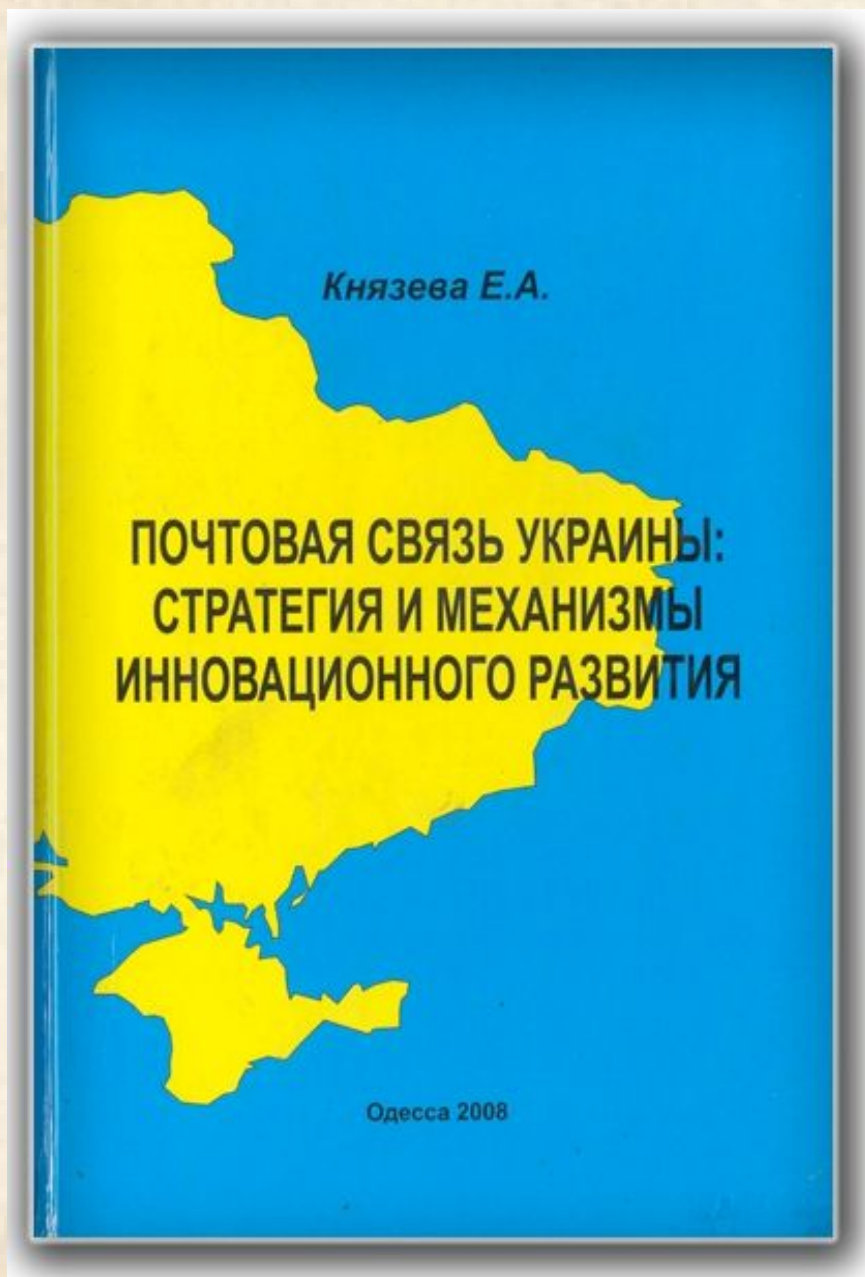

Год 1998. Фрагмент газетно-журнальной экспедиции. Справа начальник Г. И. Носимина и ее заместитель Ж. И. Кочетова.

Мороз, В. М. Організаційні основи діяльності підприємства поштового зв'язку : навч. видання / В. М. Мороз. – Київ : УДППЗ «Укрпошта», 2015. – 260 с.

Відповідно до висновків і рекомендацій незалежної Міжнародної комісії з розвитку Всесвітнього зв'язку встановлено, що програма економічного розвитку будь-якої країни не може розглядатися як збалансована й ефективна, поки в ній не буде приділено належної уваги ролі засобів зв'язку, зокрема поштовому. У країнах з розвинутою економікою поштовий зв'язок розглядається як важливий чинник економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності виробництва й процвітання нації. Навчальне видання допоможе студентам, що навчаються поштової спеціальності, пізнати поштовий зв'язок і його місце в соціально-економічному комплексі держави. Матеріал базується на конкретних документах і прикладах діяльності національного оператора поштового зв'язку – УДППЗ «Укрпошта». Видання буде цікавим і корисним для поштових працівників, студентів і широкого кола читачів.

Князева, Е. А. Почтовая связь Украины : стратегия и механизмы инновационного развития : монография / Е. А. Князева ; науч. ред. С. К. Харичков. – Одесса : ВМВ, 2008. – 336 с.

Предстоящее вхождение Украины в Евросоюз накладывает существенный отпечаток на развитие многих сфер экономики Украины. В монографии выражен авторский взгляд на проблему формирования стратегии и механизмов инновационного развития почтовой связи Украины. Переход к инновационному пути развития особенно актуален для сферы связи потому, что связь является одной из ключевых сфер деятельности в экономике страны. Проведен анализ тенденций и проблем развития почтовой связи в контексте развития мировой почтовой связи. Проведен ситуационный анализ и прогноз развития почтовой связи. Разработаны механизмы реализации стратегии инновационного развития почтовой связи. Выделены стратегические ориентиры инновационного развития, на основании которых сформирована стратегия инновационного развития почтовой связи. Предназначена монография для научных работников, а также аспирантов и студентов.

А. І. КИДИСЮК, Л. О. ЯЩУК

ОПТИМІЗАЦІЯ
МЕРЕЖ І СИСТЕМ
ПОШТОВОГО
ЗВ'ЯЗКУ

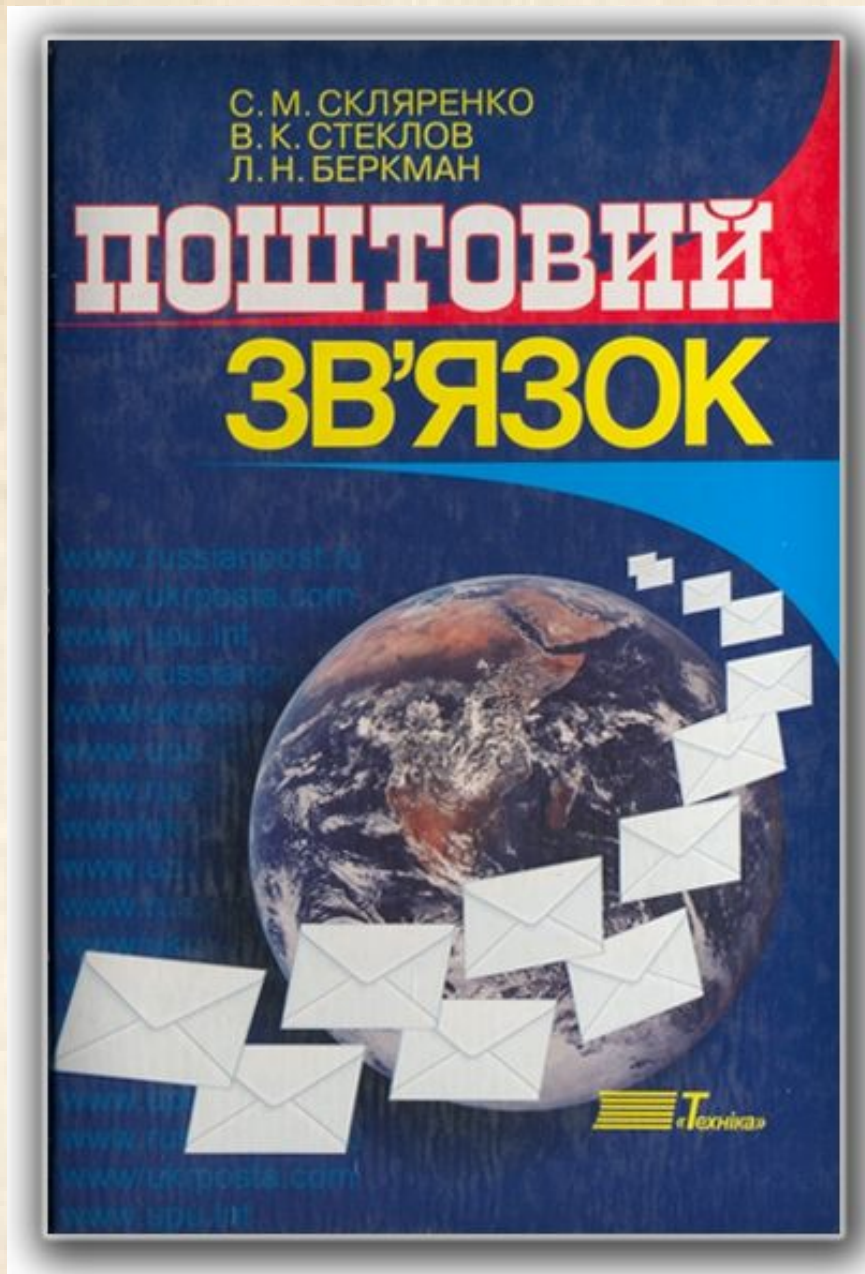
Кидисюк, А. І. Оптимізація мереж і систем поштового зв'язку : монографія / А. І. Кидисюк, Л. О. Ящук ; за ред. Л. О. Ящука. – К. : Знання, 2008. – 269 с.

Мережі та системи поштового зв'язку – складні комплекси об'єктів, маршрутів, технологій, технічних засобів, трудових ресурсів, структур управління та ін., призначені для надання населенню, підприємствам, установам, організаціям послуг поштового зв'язку. У монографії наведено сучасні уявлення про мережі й системи поштового зв'язку, викладено алгоритми й методи розв'язання задач оптимізації мереж і систем поштового зв'язку, зокрема, оптимізації структур мереж поштового зв'язку, національної поштової індексації України, перевезення й оброблення пошти, синхронізації оброблення і перевезення пошти, пересилання письмової кореспонденції. Матеріали монографії показують результати наукових досліджень, виконаних у 1998–2006 рр. в ОНАЗ ім. О. С. Попова, переважна частина яких упроваджена в УДППЗ «Укрпошта» зі значним економічним ефектом. Монографія розрахована на науковців, інженерів зв'язку, студентів вищих навчальних закладів зв'язку.

Ящук, Л. О. Логістика поштового зв'язку : підручник для вищ. навч. закл. зв'язку / Л. О. Ящук ; каф. мереж і систем поштового зв'язку. – Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2014. – 292 с. – іл.

Логістика – наука управління матеріальними та пов'язаними з ними інформаційними й фінансовими потоками. Американські дослідники вважають логістику «останнім рубежем економії витрат» і «непізнаним материком економіки». Логістика охоплює весь виробничий процес виготовлення, накопичення, розподілу, перевезення та збування продукції. Основні функції логістики полягають у забезпеченні надходження потрібної продукції, потрібної якості, у потрібній кількості, у потрібне місце, у потрібний час, потрібному споживачу, за потрібною (узгодженою) ціною. У пропонованому підручнику наведено сучасні уявлення про логістику поштового зв'язку. Відповідно до навчальних планів підручник складається з п'яти частин, що відповідають п'яти модулям підготовки бакалаврів: концептуальні засади логістики, структурна логістика поштового зв'язку, виробнича логістика поштового зв'язку, транспортна логістика поштового зв'язку, логістика автоматизованих систем поштового зв'язку. Кожна частина складається з восьми розділів і містить контрольні питання, що охоплюють увесь викладений матеріал. Для студентів вищих навчальних закладів зв'язку за напрямом підготовки «Мережі та системи поштового зв'язку».

Скляренко, С. М. Поштовий зв'язок : підруч. для вищ. навч. закл. для спец. за напр. «Телекомунікації» / С. М. Скляренко, В. К. Стеклов, Л. Н. Беркман ; за заг. ред. В. К. Стеклова. – К. : Техніка, 2003. – 904 с.

Сучасний поштовий зв'язок – складний механізм, що функціонує в системі соціально-економічного комплексу держави. Одним із головних напрямків стратегії розвитку поштового зв'язку є впровадження сучасних видів послуг, що базуються на інформаційних та телекомунікаційних новітніх технологіях. У підручнику викладено основні принципи поштового зв'язку, що є однією зі складових інформаційно-комунікаційних систем. Дано характеристики продукції поштового зв'язку, типи поштових підприємств. Надано матеріал про показники ефективності і якості роботи підприємств поштового зв'язку, організацій, виробничих процесів обробки різних видів поштових відправлень, організацію перевезень пошти. Розглядаються основи наукового підходу до розв'язання проблем поштового зв'язку, питання планування, організації праці, застосування економіко-математичних методів і ЕОМ. Підручник розрахований на студентів вищих навчальних закладів зв'язку, викладачів, інженерно-технічних працівників.

Захарченко К.В.
Захарченко Л.А.
Потапова-Сінько Н.Ю.

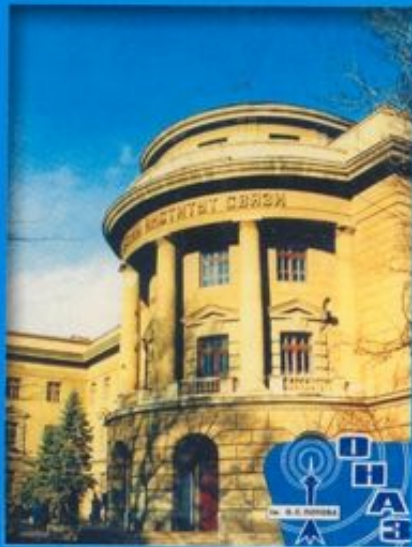
**ЕФЕКТИВНІСТЬ
РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
ОПЕРАТОРА
ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ**

Захарченко, К. В. Ефективність розвитку фінансових послуг оператора поштового зв'язку : монографія / К. В. Захарченко, Л. А. Захарченко, Н. Ю. Потапова-Сінько. – Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2012. – 256 с.

В умовах структурних змін в економіці, переходом національної економіки до інформаційного етапу розвитку найшвидшими темпами розвивається сфера послуг. У монографії представлені дослідження та авторський погляд на процес формування, реалізації й розвитку фінансових послуг у діяльності підприємства поштового зв'язку (на прикладі УДППЗ «Укрпошта»). Представлено теоретичне й практичне обґрунтування впровадження та особливостей надання фінансових послуг оператором поштового зв'язку. Розроблено та обґрунтовано концепцію щодо реорганізації діяльності УДППЗ «Укрпошта» на основі організації підприємства як бізнес-моделі з надання поштових і фінансових послуг поштового зв'язку. Важливість дослідження впровадження та розвитку фінансових послуг визначається прискоренням процесу глобалізації, що ставить нові проблеми та завдання розв'язання проблем поштового зв'язку. Монографія призначена для наукових працівників і фахівців галузі зв'язку.

ЕКОНОМІКА ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

навчальний
посібник

Економіка поштового зв'язку : навч. посібник / В. Г. Буряк, Л. А. Захарченко, Л. В. Кузнецова [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Орлова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2012. – 544 с.

В умовах інтеграції України у світовий простір, входження країни до Міжнародної економічної спільноти центр господарської діяльності більше зміщується до галузей інфраструктури, від яких залежить економічне зростання країни. У навчальному посібнику послідовно висвітлюються основні питання економічної діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку України в сучасних умовах, враховані характерні риси поштового зв'язку, розглядаються питання планування, корпоратизації, методики аналізу економічної діяльності та забезпечення економічної безпеки операторів поштового зв'язку. Посібник включає основні питання, як-от: місце поштового зв'язку, основи планування і прогнозування, доходи, виробничі фонди, трудові ресурси, собівартість, прибуток, рентабельність. У посібнику автори врахували пропозиції фахівців поштового зв'язку УДППЗ «Укрпошта» щодо перспектив та умов функціонування поштового зв'язку. Навчальний посібник розрахований на студентів економічних та технічних напрямів. Буде корисним спеціалістам у сфері поштового зв'язку.

ПОШТОВИЙ ВІСНИК

П'ЯТНИЦЯ, 15 СІЧНЯ 2021

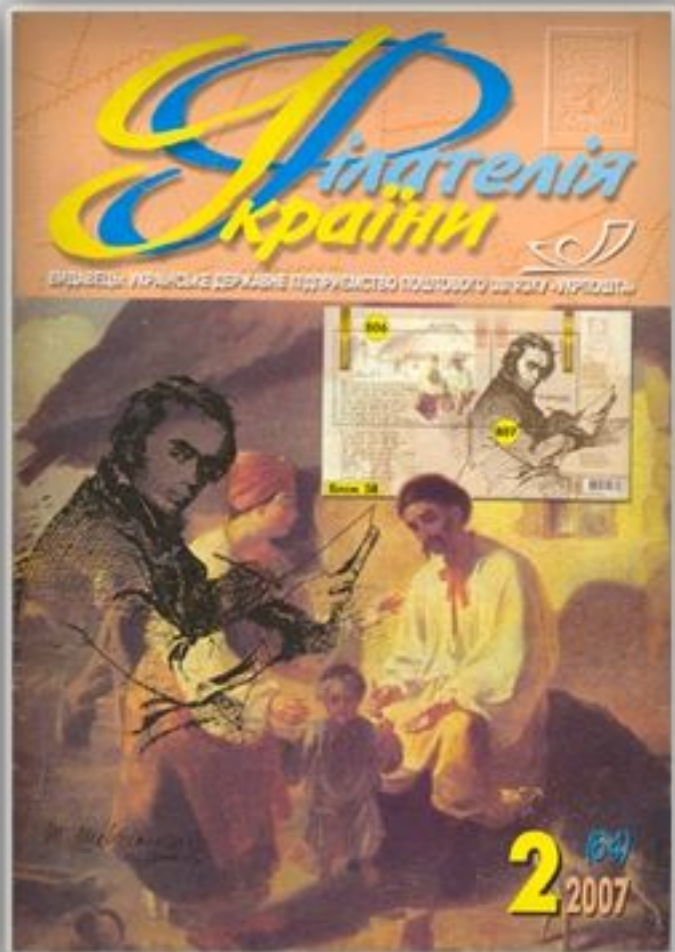
№01 (953)

КОРПОРАТИВНЕ ВИДАВАННЯ
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«УКРПОШТА»

НЕ ДЛЯ ПРОДАЖУ

www.ukrpost.ua

З 1 СІЧНЯ ПОСАДОВІ ОКЛАДИ ПРАЦІВНИКІВ ЗРОСТУТЬ

*Журнали «Філателія
України»*

*Газета «Поштовий
вісник України»*

Поштовий зв'язок є невіддільною та важливою соціально орієнтованою частиною інфраструктури суспільства.

З Резолюції II Всеукраїнського форуму працівників поштового зв'язку.

*З картини
І.Рєпіна
«Козаки
пишуть листа
турецькому
султану»*

Электронна пошта або e-пошта (англ. e-mail або email, скорочення від *electronic mail*) – спосіб обміну цифровими повідомленнями між людьми з використанням цифрових пристроїв, таких як комп'ютери та мобільні телефони, що робить можливим пересилання даних будь-якого змісту.

Перший прототип електронної пошти працював на комп'ютерах в MIT в програмі «MAILBOX» 1965 року. Користувачі комп'ютерів в MIT могли залишати повідомлення в цій програмі на комп'ютерах університету для інших користувачів, які бачили ці повідомлення наступного разу, коли ввійдуть на комп'ютер.

Важливу роль у розвитку електронної пошти відіграла мережа ARPANET, попередник Інтернету.

1965 року співробітники Массачусетського технологічного інституту (MIT) Ноель Моріс і Том Ван Влек написали програму MAIL для операційної системи CTSS (Compatible Time-Sharing System), встановлену на комп'ютері IBM 7090/7094.

Загальний розвиток електронної пошти йшов через розвиток локальної взаємодії користувачів на системах, що розраховані на багато користувачів.

2018 року щодня в середньому надсилавось та отримувалось 281 млрд електронних листів, до 2023 року це число прогнозували на рівні 347 млрд на день.

Загалом, станом на липень 2020-го, в інтернеті було 3,9 млрд користувачів електронної пошти. Згідно з дослідженнями, до 2024 року, загальне число користувачів email має сягнути 4,48 млрд.

[Посилання на ресурс](#)

Дякуємо за увагу!

©Бібліотека ДУІТЗ